



Vlaams
Parlement

vergadering **C18**
zittingsjaar 2017-2018

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid

van 5 oktober 2017

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de ondersteuning van kmo's en ondernemers bij de voorbereiding van de inwerkingtreding van de Europese GDPR-richtlijn (General Data Protection Regulation) – 2831 (2016-2017)	
VRAAG OM UITLEG van Daniëlle Vanwesenbeeck aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over GDPR (General Data Protection Regulation) en steuninstrumenten ter zake voor kmo's – 2917 (2016-2017)	3
VRAAG OM UITLEG van Daniëlle Vanwesenbeeck aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de campagne 'Met falen en opstaan' om het ondernemerschap te stimuleren – 2444 (2016-2017)	7
VRAAG OM UITLEG van Daniëlle Vanwesenbeeck aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over sterk ondernemen – 2566 (2016-2017)	10
VRAAG OM UITLEG van Matthias Diependaele aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het verkrijgen van onderzoeksfinanciering – 2863 (2016-2017)	13
VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de contacten tussen interimbureaus en werkgevers die via VDAB vacatures publiceren – 13 (2017-2018)	17

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de ondersteuning van kmo's en ondernemers bij de voorbereiding van de inwerkingtreding van de Europese GDPR-richtlijn (General Data Protection Regulation) – 2831 (2016-2017)

VRAAG OM UITLEG van Daniëlle Vanwesenbeeck aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over GDPR (General Data Protection Regulation) en steuninstrumenten ter zake voor kmo's – 2917 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Voorzitter, op 28 mei 2016 is een nieuwe Europese richtlijn in werking getreden die we kennen als de General Data Protection Regulation (GDPR) of, in het Nederlands, als de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Van organisaties wordt verwacht dat ze hun bedrijfsvoering tegen 25 mei 2018 in overeenstemming brengen met de AVG.

Deze verordening biedt de nationale privacyautoriteiten, zoals de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de macht om inbreuken daadwerkelijk te beboeten. Die boetes kunnen behoorlijk fors zijn. Ze kunnen oplopen tot 4 procent van de jaarlijkse wereldwijde omzet van een onderneming, met een maximum van 20 miljoen euro.

Het is dan ook geen verrassing dat heel wat consultancybureaus de afgelopen jaren het licht hebben gezien en de bedrijven willen begeleiden bij de afstemming van hun bedrijfsvoering op de verstrengde privacywetgeving. Voor kleine ondernemers is het inhuren van een externe specialist financieel vaak niet haalbaar. Bovendien blijken veel kleine bedrijfsvoerders niet op de hoogte van deze nieuwe Europese richtlijn. Overigens houdt de richtlijn ook knelpunten in voor veel grote, kapitaalkrachtige bedrijven. Ik verwijs hiervoor naar de berichtgeving in De Morgen op 7 september 2017.

Minister, welke initiatieven ontplooien het Departement Werk en Sociale Economie en het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie om bedrijven, in het bijzonder de kleine ondernemingen en kmo's, te informeren over de nieuwe AVG? Laat u dit enkel over aan middenveldorganisaties als Voka of de Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO)? Voka organiseert hierover infodagen. Kunnen zaakvoerders een beroep doen op de expertise van de departementen om hun bedrijfsvoering in overeenstemming met de richtlijn te brengen? Hebt u overleg gepleegd met het middenveld over deze specifieke problematiek? Welke dringende knelpunten heeft het middenveld gedefinieerd? Op welke wijze wilt u die knelpunten aanpakken?

De voorzitter: Mevrouw Vanwesenbeeck heeft het woord.

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Voorzitter, aangezien we ze allemaal al kennen, zal ik de inleiding niet herhalen. Wat de problematiek van de GDPR betreft, luidde de eerste boodschap van de Europese Commissie dat de kmo's en kleine handelaars zich niet ongerust moesten maken. De richtlijn geldt vooral voor grote bedrijven. Zij zullen worden aangepakt. Het probleem is echter dat een groot bedrijf dat aan de GDPR moet beantwoorden, eigenlijk van zijn onderleveranciers moet vragen hier ook aan te beantwoorden. Dat is een hele keten die waterdicht moet zijn. Daar zit het probleem.

We zijn ongerust. Een jaar is voorbij en plots begint bij de kmo's stilaan een minimale bewustwording te ontstaan. Het is ook voor hen van toepassing. Ik heb

het dan niet zozeer over de slager – die heeft ook zijn werk –, maar het gaat over andere bedrijven die persoonsgegevens van grote bedrijven, zoals banken of energiebedrijven, verwerken. Het mijne valt hier trouwens ook onder. Die bedrijven moeten ervoor zorgen dat ze in orde zijn.

Zoals net is vermeld, staan allerlei advocatenbureaus en consultancybureaus paraat om te melden dat ze als data protection officer (DPO) zijn gecertificeerd en dat ze kunnen helpen. De kostprijs ligt tussen 8000 euro en 15.000 euro. Als het om persoonsgegevens gaat, is dat voor een kmo zeer veel geld.

Een ander punt betreft de termijnen. Die mensen zijn nu een beetje overwerkt. Het duurt nu ongeveer zes maanden voor ze met dat proces klaar kunnen zijn. Dit betekent dat we snel aan 25 mei 2018 zullen zitten.

Minister, ik heb gemerkt dat een aantal middenveldorganisaties met betrekking tot de GDPR tours organiseren. Dit is nog maar pas gestart. UNIZO heeft gisteren nog een bericht verstuurd. U hebt het allicht gelezen. Volgens UNIZO kunnen we honderd kleine ondernemers vragen of ze de GDPR kennen en zullen we er met moeite twee vinden. Het is dan ook alle hens aan dek.

Bent u zich bewust van deze problematiek? U hebt al veel geknikt, dus denk ik dat dit het geval is. Hebt u al contact gehad met de Federale Regering, in dit geval met staatssecretaris De Backer?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, ik ben me uiteraard bewust van de GDPR. Ik heb vernomen dat de implementatie niet evident is. Een grondige voorbereiding is noodzakelijk voor meer bedrijven dan oorspronkelijk was voorzien.

Ik heb geen contact opgenomen met de federale overheid. Dit komt in deze commissie elke week ter sprake. Indien ik elke keer contact met de federale overheid zou opnemen als me dat hier wordt gevraagd, zou ik eigenlijk bijna elke dag contact met de federale overheid moeten opnemen. Ik vind dat er een bevoegdheidsverdeling is. De federale overheid doet wat ze moet doen. Ook daar zijn er volksvertegenwoordigers die een minister kunnen bevragen. Ik doe de zaken waarvoor ik bevoegd ben. Ik zal hier zeker op ingaan, maar ik ben ervan overtuigd dat de federale overheid de problematiek voldoende kent.

Vanuit het middenveld werd heel duidelijk aan mij specifiek daarover geen overleg gevraagd. Ik vind dat eigenlijk logisch omdat men weet dat de normerende bevoegdheid een federale bevoegdheid is. Als men problemen heeft met die wetgeving, lijkt het mij duidelijk dat men zich richt naar het federale niveau.

Vanuit Vlaanderen heb ik wel een instrumentarium om faciliterend en ondersteunend op te treden. Tot nu toe is het logisch dat het middenveld de knelpunten aan mijn federale collega overmaakt en aanklaagt.

Binnen mijn beleidsveld is het inderdaad zo dat wij afspraken hebben met onze partners. U weet misschien nog dat wij een grote 'mastercall' hebben gedaan. Ik vind dat wij als overheid niet alles moeten doen. De afspraak is dat Voka en UNIZO beter geplaatst zijn om dergelijke dingen over te maken aan de bedrijfs wereld. Ze kunnen de informatie krijgen die wij hebben om dat te doen en ze doen dat ook allebei. U hebt zelf het voorbeeld van Voka aangehaald, maar UNIZO heeft van deze GDPR ook een belangrijke materie gemaakt voor hun komend werkjaar, zo is mij verzekerd.

Ten slotte wil ik erop wijzen dat er binnen mijn bevoegdheden nog altijd de kmo-portefeuille is om die kost, waarover u spreekt, collega Vanwesenbeeck, te verlichten. Je

kunt een beroep doen op externe consultants om uw kwaliteit te verbeteren. Dit valt hier compleet onder. Een beroep doen op de kmo-portefeuille om die zware kostprijs een stukje te verlichten, is zeker een mogelijkheid binnen mijn beleidsdomein.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp-a): Minister, dank u wel. Bevoegdheidsverdeling, oké, maar ik denk dat in deze materie er toch wel een heel grondige impact zal zijn, trouwens niet alleen op de bedrijfswereld. Mevrouw Vanwesenbeeck, de wetgeving geldt gewoon voor alle organisaties, zelfs voor cultuurorganisaties en sociaal-culturele verenigingen. Die geldt voor iedereen. We moeten de vraag eigenlijk aan alle ministers stellen. Ik denk dat dit zo belangrijk is dat intens overleg met de federale collega's zeker nodig is.

Ik denk dat we het niet alleen mogen overlaten aan Voka en UNIZO. Afgelopen dinsdag was er in het federaal parlement een hoorzitting rond nieuwe wetgeving. Daar heeft UNIZO zelf een noodkreet geslaakt. Ze zeggen dat heel veel ondernemers er nog altijd niet over hebben gehoord en niet weten hoe het aan te pakken. Ze weten ook niet precies waar ze terecht kunnen. Wat betreft de problematiek van de certificering, is er vandaag een wildgroei aan consultants en advocaten die zeggen dat ze specialist 'data protection officer' zijn. Wie reikt die certificering uit? Er is een wildgroei waarin absoluut klaarheid moet worden geschapen zodat het de echte specialisten zijn die zich 'data protection officer' kunnen noemen.

De voorzitter: Mevrouw Vanwesenbeeck heeft het woord.

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Ik heb daar niet zo heel veel aan toe te voegen. Heel de problematiek van de certificering hoort eerder bij de Privacy-commissie, die ook te traag gaat. Er bestaat niet zoiets als een certificaat van 'GDPR compliancy'. Dat is ook een probleem. Je kunt als bedrijf wel moeite doen om je in orde te stellen, maar je weet pas of je het bent op het moment dat je een inspectie krijgt.

Minister, in het kader van uw beleid ten aanzien van het versterken van ondernemerschap, waar ik 100 procent achter staan, wil ik het volgende nog eens uitdrukkelijk vragen. Er is echt een problematiek. Die kmo's lopen een risico voor 2 tot 4 procent van hun omzet. Als je bijvoorbeeld dataverwerker bent van een groot bedrijf dan heb je ook een financiële verantwoordelijkheid. Als er een datalek is van een klant en dat is bijvoorbeeld een grootbank, dan kan die grootbank tegen jou als kmo zeggen dat je de helft van de boete mee moet betalen bijvoorbeeld. Er is dus een enorm risico. Ik kom terug op uw beleid om ondernemerschap te versterken om – ik weet dat het een federale materie is – alsnog toch mee te sensibiliseren vanuit uw departement.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Minister, ik kan de bekommernis van de collega's die de terechte vraag hebben gesteld, zeker ondersteunen. Ik hoor ook vanuit Voka en UNIZO de vragen en de signalen dat zij niet voldoende ondernemers kunnen bereiken. Ze hebben het natuurlijk pas opgestart. Bij de eerste sessies geven ze aan dat ze maar een paar procenten van de potentiële ondernemers hebben kunnen bereiken. Ze hebben de bekommernis dat de kmo's en de ondernemers niet allemaal op de hoogte zijn van wat het precies allemaal inhoudt.

Aan de andere kant moet er toch wel aandacht worden geschonken aan het feit dat het advies en de begeleiding die die kmo's zullen moeten krijgen om zich in orde te kunnen stellen, op maat van de kmo's moet zijn. Ik vrees er een beetje voor dat, indien het te veel onder de radar blijft en wanneer de deadline meer in zicht komt, kmo's misschien te laat op de hoogte zullen zijn van de dingen die ze

moeten doen en dat ze dus veel te dure adviezen zullen inwinnen en veel te dure consultants zullen inhuren omdat ze onder druk staan, terwijl dat allemaal niet nodig is. Dat is een bezorgdheid. Kmo's en kleine ondernemingen moeten zich in orde stellen maar hebben natuurlijk niet dezelfde noden als grote internationale bedrijven. Hoe dichter men bij de deadline komt, hoe meer zij misschien node-loos advies gaan inwinnen en te hoge kosten gaan maken.

Ik deel dus de bekommernis of de vraag die mevrouw Vanwesenbeeck op het laatste stelde, dat men vanuit uw bevoegdheid, minister, zou inzetten op sensibilisering.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Christiaens, als Voka en UNIZO hun eigen leden niet zouden kunnen informeren, dan begrijp ik het niet meer, hoor. Als zij niet de weg hebben naar hun eigen leden ... Het zijn ledenorganisaties. Ik weet dat er een problematiek is. Maar Voka en UNIZO hebben mij niet gevraagd: 'Doen jullie die sensibilisering, want wij kunnen het niet.' Die signalen heb ik niet gekregen.

Maar ik ben het wel helemaal met mevrouw Vanwesenbeeck eens om te zeggen dat ik aan mijn departement zal vragen dat zij die problematiek aankaarten bij de contacten die ze hebben met het bedrijfsleven, dat ze hun zeggen dat ze daarnaar moeten kijken en ook informatie moeten inwinnen bij de federale instanties, zodat ze die kunnen laten doorstromen. Dat zal ik zeker doen.

Maar Voka en UNIZO doen dat goed, hoor. Ze weten hoe ze hun leden moeten bereiken, beter dan onze overheid dat kan. En gelukkig maar. Het zou nogal erg zijn dat een werkgeversorganisatie als Voka of UNIZO moet zeggen: 'Ik weet niet hoe ik mijn leden moet bereiken.' Ze hebben hun ledenbladen, hun internet en al de rest. Ik vind dat u daar een raar signaal geeft, tenzij ik het verkeerd begrepen heb.

In elk geval ga ik wel in op de vraag van mevrouw Vanwesenbeeck om met het departement het signaal te geven in verband met de contacten die zij met het bedrijfsleven hebben, dat zij ook weten waar ze de bedrijven naartoe moeten sturen. Daarop ga ik zeker in.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Ik herhaal kort onze oproep. Ik hoor eigenlijk overal hetzelfde.

Een, ik denk dat er op het federaal niveau wel nauw overleg nodig zal zijn tussen dit en volgend jaar.

Twee, ik hoor toch van alle collega's de oproep om vanuit uw bevoegdheid waar het kan maximaal te ondersteunen. Want de noodkreet die afgelopen dinsdag door UNIZO in de Kamer is geuit, was wel duidelijk: 'We kunnen het wel aan, maar het is veel en het is nog niet genoeg bekend.' Vanuit uw verantwoordelijkheid als minister denk ik dat u toch met hen en uw departement zult moeten zien hoe er kan worden ondersteund.

De voorzitter: Mevrouw Vanwesenbeeck heeft het woord.

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Ik denk inderdaad dat de problematiek niet bij de middenveldorganisaties zit. Ze slaan u er bijna mee rond de oren. Je wordt als ondernemer bijna drie keer per week uitgenodigd op van die sessies. Die doen dus echt wel hun best.

Maar wat is het probleem? Elke ondernemer is vertrouwd met een soort van jargon eigen aan zijn activiteit. En ineens krijg je e-mails en uitnodigingen rond GDPR. Heel wat ondernemers pikken dat gewoon niet op. Tussen de 150 e-mails die je

per week of per dag krijgt, pik je dat gewoon niet op. Misschien is het woord GDPR verkeerd gekozen. Het wordt gewoon niet opgepikt. En daar zit de problematiek.

Dat is ook de reden, minister, waarom we ons nu tot u richten en uw hulp vragen om alsnog de Vlaamse ondernemers mee wakker te schudden. Want het is echt wel nodig.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Daniëlle Vanwesenbeeck aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de campagne 'Met falen en opstaan' om het ondernemerschap te stimuleren – 2444 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Vanwesenbeeck heeft het woord.

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Minister, u lanceerde in 2016 een hele hoop maatregelen in het kader van het stimuleren van ondernemerschap. U hebt daarvoor een budget van maar liefst 100 miljoen euro vrijgemaakt. Het doel van deze opzet is eigenlijk: meer starters, meer blijvers en meer groeiers. Dat is ook logisch. Laat ons dat overheidsbeslag naar beneden krijgen en meer initiatieven in de privé. En dan zijn de grotere problemen sneller opgelost.

In dat kader hebt u drie pijlers. Een, het creëren van een cultuur van ondernemerschap. Twee, het begeleiden – en dat is dikwijls ook nodig – van ondernemingen in hun levenscyclus. En drie, het begeleiden van extreem grote groeiers, in de hoop dat er in Vlaanderen toch eens een unicorn kan ontstaan. Dat is de droom van ons allemaal, alleszins toch die van mij.

In het kader van het creëren van een cultuur rond ondernemerschap is er een campagne opgericht rond falen: 'Met falen en opstaan', 'Failing Forward'. Ook daar zie je hier en daar wel wat initiatieven van de middenveldorganisaties, voornamelijk UNIZO, die daar toch heel wat rond doet.

De bedoeling is het doorbreken van het taboe rond falen. Ik ben zelf een paar weken geleden in de US geweest. Het is daar geen probleem om te spreken over falen. In Vlaanderen hebben we daar toch wat meer moeite mee.

Ik vind zelf dat we wat moeten opletten voor een dunne lijn. Een, ik vind niet dat we in de handen moeten klappen om ondernemers die gefaald zijn, direct of alleen maar op een podium te zetten. We moeten daar wat mee oppassen, want dat kost ook geld, zowel aan de ondernemingen als aan de overheid.

Twee, er is iets dat ik een heel goed initiatief vind: de do's van hoe je je succesverhaal hebt kunnen opstarten, moet je delen onder ondernemers, maar de don'ts moet je ook kunnen delen. Ondernemers die gefaald hebben, moeten kunnen zien waar hun fouten precies zitten. Andere ondernemers kunnen daar zeker uit leren.

U hebt affiches en brochures laten verspreiden.

Deze campagne werd voor het eerst gelanceerd eind 2016 en zou worden georganiseerd over vier jaar. We zijn nu een half jaar na die lancering.

Minister, hoe evalueert u die afgelopen campagne?

Hoe ziet u dit project in de toekomst? Ik vermoed positief, want ik hoor dat er een tweede golf is opgestart.

Wat was het budget van deze campagne?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Vanwesenbeeck, ik denk dat de campagne die werd ontwikkeld, kwalitatief heel goed is. Ik denk dat ze de juiste toon heeft, de toon die u daarnet ook een beetje zette: leren uit fouten is nodig als je succesvol wilt zijn, want dan maak je fouten en moet je daar vooral uit leren.

Ik denk dat we daarmee ook de fabel doorbreken dat succesvolle mensen altijd en overal succesvol zijn. Iedereen beseft dat ook die succesvolle mensen een bewogen parcours doorlopen.

Door het verspreiden van die ervaringen kan eveneens worden aangetoond aan anderen dat fouten maken kan, als je maar zo slim bent om eruit te leren. Falen op zich moet en mag niet verheerlijkt worden, maar het leerproces achter falen is heel belangrijk, en dit positieve aspect wordt in Vlaanderen nog te weinig belicht. Het is ook mijn ervaring dat ik in de Verenigde Staten heb gezien dat je daar wel mag falen. En er is nog een groot verschil: je mag daar ook succes hebben!

Ik heb aan de commissiesecretaris een overzicht bezorgd van de indicatoren die worden opgevolgd. Een aantal indicatoren moeten nog worden aangeleverd. Over het algemeen gesproken is het zo dat de meeste indicatoren in april 2017 al werden overtroffen en dat de evaluatie dus positief is. Zoals u zei, ligt het een beetje in onze aard te denken dat mislukking uit den boze is. Een wijziging tot stand brengen in die beeldvorming is een inspanning van lange adem. We hebben met de verschillende overheden en middenveldorganisaties de plicht dit jarenlang vol te houden en bij te sturen om effect te boeken. De resultaten van een beeldvormings- en bewustmakingsactie kunnen na één jaar wel gemeten worden, maar voor een definitieve evaluatie is het nog veel te vroeg. Er zijn intussen veel meetings geweest, maar we kunnen nog niet echt zeggen dat de beeldvorming al is veranderd. Daar is meer tijd voor nodig.

De belangrijkste ontwikkeling voor de komende jaren voor mij is dan ook dat dit een volgehouden, kwalitatieve inspanning moet zijn, waarbij alle actoren in het ondernemerschap de boodschap mee uitdragen. U noemde UNIZO, maar ook Voka en het Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen zijn daarmee bezig. Toen we die mastercall hebben uitgeschreven, is iedereen daarbij betrokken. Iedereen kan van anderen leren. Ik kom daar bij uw volgende vraag nog op terug.

De overeengekomen bedragen voor de vier jaar zijn respectievelijk 642.485 euro, 569.510 euro, 574.804 euro en 557.247 euro. We laten het geleidelijk aan afnemen. We moeten de inspanning verderzetten, maar in het begin zijn de ontwikkelingskosten veel hoger. In totaal gaat het alleen al voor deze campagne om een bedrag van 2.344.047 euro. Voor mij is dat een belangrijke en zeer essentiële investering. Laten we proberen meer ondernemers warm te maken door de schrik weg te nemen om te mislukken evenals de onzekerheid over hoe de omgeving daartegenover zal staan.

De voorzitter: Mevrouw Vanwesenbeeck heeft het woord.

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Minister, ik dank u voor deze toelichting. Een bedrag van bijna 2,5 miljoen euro is natuurlijk heel veel. Als we door het brengen van een realistisch beeld van het ondernemerschap een aantal mensen kunnen aanzetten om die stap te zetten, is dat zonder meer een goede investering.

Ik wil u vragen om goed de dunne lijn te bewaken tussen het niet verheerlijken van het falen zelf en het delen van het moeilijke proces. Het is een feit dat de perceptie over succesvolle ondernemers niet goed zit. Men ziet de villa, de

bedrijfswagen en het vermogen, maar niet naar de weg naar het succes. Ik kan uw inspanningen in die zin enkel toejuichen.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): De opgestarte campagne heeft als grote verdienste dat ze falen bespreekbaar heeft gemaakt. Ik deel zeker de visie dat we falen niet moeten verheerlijken, maar het is wel nodig om te laten zien dat het ook kan gebeuren en wel met iedereen. Ik juich de campagne toe en ik heb begrip voor het feit dat daar nu nog geen evaluatie van mogelijk is.

Ik heb twee vragen. De eerste gaat over het digitale gedeelte. Er kan nu een manifest ondertekend worden. Er waren gisteren al een negenhonderdtal ondertekenaars. Verhalen kunnen gedeeld worden. Wordt het warm houden van dat digitaal deel meegenomen? Het is nu opgestart, blijft het de komende vier jaar zo verder lopen of zijn er nog andere initiatieven die dat zullen ondersteunen?

In dat verband kent u misschien de internationale beweging Fuckup Nights, die gestart is door jonge ondernemers in Zuid-Amerika. Via fuckupnights.com maken ze falen bespreekbaar; er zijn daar nu al meer dan 250 steden bij aangesloten. Om je als stad aan te sluiten, moet er een fee betaald worden. In Vlaanderen zouden een drietal steden, Hasselt, Gent en Antwerpen, dat doen. Ze organiseren bijeenkomsten waar een podium gegeven wordt om die verhalen te doen, maar waar ook succesvolle ondernemers komen vertellen dat sommige van hun projecten wel mislukt zijn. Dat je succesvol bent, sluit niet uit dat je af en toe ook een mislukking kent. Kan er in het digitale gedeelte van uw campagne misschien een link gelegd worden naar die Fuckup Nights?

Dan kom ik tot mijn tweede vraag. De campagne focust zich nu op starters.

Ook dan kunnen ze nog te maken hebben met falen. Wordt dat traject op voorhand mee opgenomen, zelfs al blijft deze campagne zich enkel tot de starters richten?

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Voorzitter, dit is een zeer waardevolle vraag om uitleg. Henry Ford had ook pas succes na vier jaar vallen en opstaan. Hetzelfde geldt voor Walt Disney en Bill Gates. *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

Ik vind het interessant dit even te melden. Zoals daarnet is gesteld, hebben falende ondernemers nog steeds een onterecht stigma. Er is, als ik eerlijk mag zijn, in Vlaanderen nog steeds een verkeerde perceptie met betrekking tot fraude en corruptie. Dat leeft nog in Vlaanderen. Om die reden is de actie Failing Forward zeer waardevol. Het helpt bij de Vlamingen een andere mentaliteit te creëren ten aanzien van ondernemers. Zoals we vorige week al hebben besproken, is een faillissement niet enkel economisch nefast, maar ook persoonlijk nefast voor de ondernemer. De ondernemers hebben nog steeds een onbeschermd statuut. In het geval van een falen hebben ze geen recht op werkloosheidsuitkering. Dat zijn soms drama's.

Als ondernemer pleit ik er dan ook voor dat we faillissementen zo veel mogelijk moeten vermijden. We moeten niet eerst falen om succes te hebben. Ik val in herhaling. We moeten volop inzetten op de ondersteuning van starters. Dat is belangrijk. Wat nog niet is vermeld, is dat de herstart van een gefailleerde ondernemer ook waardevol is om de stigmatisering en de verkeerde perceptie weg te werken.

Ik heb de cijfers gelezen. Meer dan 70 procent van de Vlamingen is op zijn hoede voor een gefailleerde ondernemer en 63 procent van de Vlamingen wil niets te maken hebben met een bedrijf in moeilijkheden. Dat is een slechte beeldvorming.

De campagne die we nu voeren, is zeer goed, maar de herstarter verdient ook alle ondersteuning. Ik verwijs hier naar Dyzo. We hebben het er vorige week ook al over gehad. Dankzij het beleid en de steun van de Vlaamse overheid en dankzij de inzet van veel vrijwilligers krijgen de zelfstandigen steun op economisch en psychologisch vlak. De ondernemers kunnen in alle discretie bij Dyzo terecht om hun zaak te redden. Als het misloopt, worden ze geholpen. De faillissementen worden leefbaar gehouden en de nieuwe start wordt ondersteund. Dat laatste punt is belangrijk.

Minister, maakt Dyzo ook werk van het stimuleren van de herstart van gefailleerde ondernemers? Hoe doet Dyzo dit dan concreet?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Dat is niet de rol van Dyzo, maar van de andere partners. De begeleiding van de bedrijven tijdens elk moment in hun levensloop maakte deel uit van de mastercall. Er is begeleiding tijdens elke levensfase van een bedrijf. Er zijn verschillende organisaties, zoals Ernst & Young, Voka en de Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO). Dat is niet meteen de eerste opdracht. Ik vind dat ook niet nodig. Indien het in het pakket wordt opgenomen, is dat een goede zaak. Dyzo moet dat niet doen. Dyzo moet zich specialiseren in de zaken waarin Dyzo gespecialiseerd is.

Voor het overige ben ik het helemaal eens met alle opmerkingen die zijn gemaakt. Dit is niet tot starters gericht. Het gaat om het kunnen mislukken of gedeeltelijk falen. Wat projecten betreft, wil ik zeer duidelijk zijn. Iemand die succesvol is, kan ook falen met onderdelen. Ik herinner me de getuigenissen toen we met Failing Forward zijn gestart. Toen heeft iemand getuigd dat hij nooit helemaal is gefaald, maar dat hij binnen wat hij doet, bepaalde zaken heeft gestart die niet hebben gewerkt. Dat is perfect.

We zullen nagaan of we een link kunnen leggen met de nachten waarnaar is verwezen. (*Gelach*)

Ik zal de organisatie vragen of er op dat vlak mogelijkheden zijn. Ik heb er al van gehoord. Ik vind dat elk initiatief dat op dit vlak een duit in het zakje doet, welkom is. We moeten dit hierin opnemen.

Dit is zeker niet voor de starters, maar voor iedereen. Het is de eerste keer dat we het zo grootschalig aanpakken. Ik vind al jaren dat dit nodig is. Op dit vlak moet de Vlaamse overheid de push geven. Ik ben blij met de resultaten. Ik hoop dat dit het begin van een mentaliteitsverandering is.

De voorzitter: Mevrouw Vanwesenbeeck heeft het woord.

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Ik denk dat we allemaal op dezelfde lijn zitten. Ik heb vooral begrepen dat er geen definitieve evaluatie is. Ik kijk daar echt naar uit. Het resultaat zal ongetwijfeld positief zijn.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Daniëlle Vanwesenbeeck aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over sterk ondernemen – 2566 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Vanwesenbeeck heeft het woord.

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Voorzitter, u merkt dat ik mijn tijd in de vakantie nuttig heb besteed. *(Gelach)*

Eigenlijk heeft deze vraag om uitleg dezelfde inleiding als de vorige vraag om uitleg. Ik kom terug op de initiatieven om het ondernemerschap te ondersteunen. Er zijn drie pijlers, de creatie van een cultuur voor ondernemerschap, begeleiding en de focus op de grote groeibedrijven.

Sinds 23 november 2016 zijn een aantal evenementen gestart. 'Road to growth' en 'Road to action' zijn begeleidingstrajecten die op lange termijn lopen. De bedoeling is ondernemers te adviseren, wat soms ook nodig is. Ondertussen zijn ongeveer veertien projecten gestart. Daarmee zitten we ongeveer in de helft van de 26 aangekondigde initiatieven. Die initiatieven zouden tot 20 februari 2018 lopen.

Het vernieuwende is dat in de contracten die met de twintig partnerorganisaties zijn afgesloten ook concrete engagementen zijn opgenomen. Dat komt gedeeltelijk uit het bedrijfsleven. Er zijn kritieke prestatie-indicatoren en dergelijke aan verbonden. Ik vind dat niet meer dan normaal. Vroeger was de tendens meer dat subsidies werden uitgedeeld en nadien werd nagegaan of de partners al dan niet hun werk hadden gedaan. Indien ze het niet goed hadden gedaan, hadden we eigenlijk geen stok achter de deur. In een bedrijf is dat de normaalste zaak van de wereld. Ik ben dan ook blij dat de aanpak op deze wijze is verlopen.

Minister, ik heb eigenlijk opnieuw dezelfde vragen. Hebt u sinds de start al een evaluatie kunnen maken? Het is misschien nog wat vroeg. Hebt u al een algemeen beeld hiervan? Wat zijn de resultaten? U hebt voor een vernieuwde, wat strengere aanpak gekozen. Bent u daar voorlopig tevreden mee? Dit is een verandering. Ik kan me voorstellen dat de instanties hier anders mee omgaan en zich anders gedragen omdat ze wat strenger worden geëvalueerd. Wat het aantal vooropgestelde evenementen betreft, zit het project nu ongeveer in de helft. Hoe kijkt u hierop terug? Hoe kijkt u de toekomst tegemoet?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Vanwesenbeeck, ik ben zeer blij met uw inleiding. Alvorens op uw vragen in te gaan, wil ik hier nog even op inpijken. In het verleden werden tijdens een jaar allerlei subsidies voor acties uitgekeerd. Mij leek het veel verstandiger het geheel in één beweging naar buiten te brengen. We volgen hierbij, zoals u hebt aangehaald, drie sporen.

De kritieke prestatie-indicatoren zijn effectief nieuw. Ik heb alle organisaties uitgedaagd om niet gewoon de projecten in te dienen die al jaren lopen, maar om met de hierin opgedane kennis iets origineels te bedenken. Zij kennen de markt beter dan ik. Ik wil geen overheidsprojecten. Indien ze goed worden geëvalueerd, hebben ze een kans op een project voor vier jaar. Als het in het eerste jaar niet lukt, wordt het geld voor het tweede jaar niet betaald.

We kunnen natuurlijk niet het geld voor dat eerste jaar afnemen. Ik heb me altijd geïnspireerd op wat we voor de topsporters doen. Ze proberen gedurende een jaar prestaties te halen. We kunnen moeilijk nadien hun geld afnemen. Dat is voor het volgende jaar. Dat is de filosofie die we hebben gevolgd.

Zelfs bij de lancering is dit door de organisaties zeer positief onthaald. We zijn nog geen jaar verder. Tot nu toe heb ik de cijfers voor de uitrol van de mastercall tot en met het tweede kwartaal van dit jaar ontvangen. De cijfers voor het derde kwartaal zullen halverwege oktober 2017 beschikbaar zijn. Als ik naar het geheel kijk, zitten we met die projecten stilaan op kruissnelheid.

Mevrouw Vanwesenbeeck, zoals u zelf hebt vermeld, is de eerste jaargang wat te vroeg voor een evaluatie. Een aantal belangrijke projecten zitten nog in hun eerste jaar. We hebben per dienstverlener onderzocht of er al dan niet een verlenging voor het tweede jaar zou volgen. Het goede is dat we dit vroeg moeten doen. We kunnen niet net voor de verlenging beslissen of het ja of neen wordt. De verlengingen moesten op 23 februari 2017 ingaan.

Voor tien dienstverleners is een verlenging met een tweede jaar toegekend. Voor eentje is dat niet gebeurd, namelijk de beurs Ondernemen in Vlaanderen. Het agentschap heeft geoordeeld dat een verlenging niet aan de orde was. Volgens het oordeel van het agentschap droeg het initiatief te weinig bij aan de doelstellingen van het beleid. Het was te weinig vernieuwend om een tweede jaar toe te kennen. Hieruit blijkt dat we streng zijn. Als niet wordt gedaan wat er is beloofd, gaat het niet verder. Een eerste volwaardige evaluatie kunnen we misschien eind dit jaar of begin volgend jaar uitvoeren.

Wat de tevredenheid met de vernieuwde aanpak betreft, heb ik naar de eerste globale cijfers gekeken. Over de dienstverleners heen zie ik echt wel de beoogde resultaten. Bijgevolg kan ik tevreden zijn met de huidige stand van zaken met betrekking tot de behaalde resultaten en de nieuwe aanpak.

We creëren een kader voor de samenwerking op lange termijn. We baseren ons hiervoor op een duidelijke pay-off performance met heldere kritieke prestatie-indicatoren. Al de capaciteit kan op de effectieve inhoud worden ingezet. Dat is een groot verschil. Het gaat niet om rapporteringen of om het indienen van nieuwe projecten. Onze boodschap is dat een goed project kan worden ingediend en vier jaar kan lopen. Dit komt in de plaats van elk jaar een nieuw projectje en elk jaar een rapportering in te dienen. Dit geeft een boost aan de manier waarop wordt gewerkt. Volgens mij is dit een zeer goede zaak. De feedback van de partners op deze werkwijze is in elk geval unaniem positief. Er is effectief minder administratieve rompslomp. We pleiten daar altijd voor, maar op deze wijze realiseren we dit echt.

In de loop van juli 2017 hebben de stuurgroepen met de dienstverleners vergaderd. Hieruit blijkt dat de benuttingsgraad op het einde van het eerste jaar bij bijna alle dienstverleners in de buurt van 100 procent lag. Dit lijkt ook door te gaan. Een start kan iets trager resultaten opleveren. Om die reden gaat het in het tweede jaar beter dan in het startjaar. Er zijn een aantal nieuwe projecten, onder meer de projecten van Ernst & Young en een paar projecten van UNIZO, waarvan we merken dat ze een startperiode nodig hebben. Hierdoor halen ze hun cijfers niet, maar we zien elk kwartaal een verbetering. Dat is voor mij ook een goede zaak.

Een belangrijke evolutie in dit project is volgens mij dat we met de verschillende partners naar een groepswerking gaan. We brengen alle aanbieders bij elkaar. De filosofie daarachter is dat we ze inzichten in elkaars trajecten willen geven. Zo weten ze wie wat doet. Op die manier kan een doorverwijzing tot stand komen. Iemand die een starterstraject van Bryo heeft gevolgd en een paar jaar later een scale-up nodig heeft, kan misschien bij Sirris een scale-uptraject volgen. Ze weten van elkaar wat er gebeurt, en zien elkaar minder als concurrenten. Het zijn toch vierjarige projecten. Het bedrijfsleven en de bedrijven kunnen hier enkel iets winnen. Het agentschap neemt nu jaarlijks meer initiatieven om de dienstverleners met betrekking tot bepaalde thema's bij elkaar te brengen.

Mevrouw Vanwesenbeeck, tot slot hebt u gevraagd naar de personeelsinzet. Het agentschap heeft een cel voor de monitoring en de beleidsevaluatie die onder meer de projecten van deze overheidsopdracht volgt. Naast de drie vte's in die cel zijn in de afdeling Ondernemerschapstimulering twee personen deeltijds actief met de monitoring van die programma's. Het relatiebeheer met de dienstverleners is volgens inhoudelijke specialiteiten over verschillende personen gespreid.

De ene houdt zich bezig met de starters, de andere houdt zich bezig met de groeiers enzovoort. Het is moeilijk te zeggen hoeveel mensen het precies zijn. Dit toont aan dat de zaak voldoende wordt opgevolgd. Als er minder administratieve lasten zijn voor het bedrijfsleven is het leuke nu net dat er ook minder administratieve lasten voor de overheid zijn. Dat is ook een goede zaak.

De voorzitter: Mevrouw Vanwesenbeeck heeft het woord.

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): In het begin had ik toch wel wat scepsis ten opzichte van de aanpak. Als je bijvoorbeeld werkt met een mastercall, krijg je soms specialisten die heel goed zijn in het uitschrijven van overheidsopdrachten. Die slagen er dan in om dat binnen te halen, en dan wordt er voor de rest niet veel meer mee gedaan. U kunt wel zeggen dat het uw bedoeling is geweest om een soort van marktconcurrentie te veroorzaken, maar als al die spelers gewoon heel goede tenderschrijvers hebben die die projecten goed kunnen uitschrijven, dan heb je een afvinkbeleid. Ik ben dan ook verheugd om vast te stellen dat er achteraf effectief een evaluatie is waarbij er zelfs één uit de boot is gevallen. Ik hoop dat we op deze manier verder kunnen.

Ik denk ook dat het aantal vte's dat bij het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) werkt, zeker aanvaardbaar is. Het is ook nodig om die mensen te sturen. Ik heb geen verdere vragen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Matthias Diependaele aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het verkrijgen van onderzoeksfinanciering – 2863 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Voorzitter, mijn vraag gaat over het verkrijgen van onderzoeksfinanciering. Er is door Eos Magazine een peiling geweest bij 271 Vlaamse professoren naar de manier waarop onderzoek in Vlaanderen gefinancierd wordt. We hebben het daar regelmatig over. Om de excellentie van het wetenschappelijk onderzoek te bevorderen, gebeurt dit momenteel vooral via competitieve projectfinanciering bij het Bijzonder Onderzoeksfonds (BOF) of het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen (FWO). De slaagpercentages om in aanmerking te komen voor financiering zijn daar eerder beperkt. Niet zelden dienen wetenschappers daarom meerdere projectvoorstellen in bij verschillende kanalen om de slaagkans op financiering te verhogen.

In de enquête die Eos uitvoerde, zou 90 procent van de bevroegde professoren aangeven dat deze zoektocht te veel tijd vergt. Op zich is dat niet zo verwonderlijk, natuurlijk. Ruim 70 procent zou dan weer stellen dat de beoordeling van de projectaanvragen via de beoordelingscommissies de vooruitgang van het wetenschappelijk onderzoek afremt, omdat het een conservatief systeem betreft dat vooral wil inzetten op veilig onderzoek. Een en ander zou dan als gevolg hebben dat onderzoekers bewust projectvoorstellen uitschrijven die meer kans hebben op financiering, ook al liggen die niet volledig in lijn met het onderzoek dat ze zouden willen voeren. Ook risicovol, maar potentieel baanbrekend onderzoek, zou op die manier worden gefnuikt.

Het is een probleem dat we allemaal kennen. Dat leidt ertoe dat het idee van een basisfinanciering, een welbepaald vrij te besteden onderzoeksbudget waarvoor onderzoekers niet onderling hoeven te concurreren, in verschillende varianten opgang

maakt. Vooral voor de BOF-middelen kan dit van toepassing zijn. Momenteel worden deze via een verdeelsleutel toegekend aan universiteiten op basis van 'past outcome'. Het zijn dus middelen waar de universiteiten vrij autonoom over beschikken. Het is verdedigbaar om een deel van de BOF-middelen aan te wenden voor basisfinanciering op basis van de 'past outcome' van de individuele onderzoeker.

Excellentie van het onderzoek moet alleszins het uitgangspunt vormen. De minister zette hier onder andere op in door de slagkracht van het FWO te verhogen. Binnen het FWO maakt men ook verder werk van een bijsturing van de huidige procedures voor de interne en externe peer review en wordt gewaakt over de slaagkansen voor de mandaat- en projectaanvragen.

Ik wil de inleiding nog wat kaderen. We gaan altijd voor excellentie. Daarstraks ging het over ondernemers die niet het recht hebben om te falen en niet eens een keer iets mogen proberen en dan falen. Dat is eigenlijk ook een beetje zo bij de overheid. Als de overheid aan innovatie doet en daar geld tegenaan gooit, wordt ook niet zomaar aanvaard dat achteraf blijkt dat dat geld verloren is. Maar dat weet je op voorhand natuurlijk niet. Bij innovatie is er per definitie altijd een deel dat tot niets leidt. Er is een verhoogd risico, maar men aanvaardt dat niet zo gemakkelijk. Om die reden is het niet zo verwonderlijk dat de overheid zich probeert in te dekken en naar een vorm van zekere innovatiefinanciering gaat, waarbij men zo goed mogelijk probeert in te schatten dat wanneer men daar geld aan geeft, het ook een zekere outcome geeft. Daardoor hebben meer risicovolle innovatieve projecten het moeilijker, maar meestal leidt een hoger risico tot meer baanbrekende innovatie. Ik denk dus niet dat dat verwonderlijk is, daarom moeten we misschien eens kijken naar andere manieren van werken.

Minister, hoe reageert u op de bevindingen van de enquête rond de tijdsbesteding van onderzoekers met betrekking tot het krijgen van onderzoeksfinanciering en het gegeven dat het bestaande systeem wetenschappelijk onderzoek zou afremmen? Welke indicaties ter zake krijgt u vanuit de universiteiten en het FWO? Hoe staat u tegenover het idee van een basisfinanciering voor wetenschappelijk onderzoek? Werd dit idee binnen het FWO en/of de universiteiten reeds naar voren geschoven? Hoe kan het eventueel uitgewerkt en/of geïmplementeerd worden in Vlaanderen? Naar verluidt wordt het BOF geëvalueerd in 2018. Zal dit momentum aangegrepen worden om de denkpiste van een basisfinanciering voor wetenschappelijk onderzoek te bekijken en/of te implementeren? Welke maatregelen neemt het FWO nog om de huidige procedures voor de interne en externe 'peer review' bij te sturen en de slaagkansen voor de mandaat- en projectaanvragen aan te zwengelen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega Diependaele, ik wil bij die bevraging van Eos twee bedenkingen maken. Ik vind het belangrijk dat we die verzuchtingen verder bekijken. Ik kom daar zo dadelijk op terug. Ik wil nog een ander element meegeven. Ik weet niet of u het hebt gezien, maar in totaal heeft net iets meer dan 5 procent van de 5000 actieve professoren deelgenomen aan deze bevraging. Daar moeten we rekening mee houden.

De afgelopen maanden hebben we ook duidelijk gemaakt dat we met deze verzuchtingen aan het werk zijn gegaan. Als ik alleen al kijk naar de betere slaagkansen – het is in deze commissie al verschillende keren naar voren gekomen – dan hebben we die zeker verhoogd door de budgetten te verhogen. Voor de BOF-middelen is er 10 miljoen euro bij en voor de FWO-middelen 30 miljoen euro. Verder hebben we de aanvraagprocedure van het FWO geoptimaliseerd. Ik verwijs hiervoor graag naar het nieuwsbericht van de FWO zelf op 26 juni op zijn website waarbij ze de hervorming van de selectieprocedure voor de fundamentele

programma's en de SB-beurzen (strategisch basisonderzoek) volledig in kaart brengen. Het is voor mij duidelijk de bedoeling om minder te snoeien in de toegekende projectbudgetten, zodat grotere projecten gefinancierd kunnen worden en onderzoekers minder snel opnieuw een aanvraag moeten indienen. Dat is een beetje hetzelfde als bij de vorige vraag: als je ervoor zorgt dat de budgetten voldoende groot zijn of als je, zoals daarnet, werkt met vierjarige contracten, dan moet je minder snel iets indienen en heb je minder procedure en minder administratieve rompslomp. Dat heeft zijn voordeel.

Het statement dat een competitief model wetenschappelijk onderzoek zou afremmen: ik zou niet zo ver durven te gaan. Door onderzoekers te stimuleren om hun onderzoeksvoorstellen op een gestructureerde wijze uit te werken, na te denken over de sterke en minder sterke punten in hun voorstellen, samenwerkingsverbanden aan te gaan over de grenzen van de eigen discipline en dit in internationaal perspectief in een internationale competitie, stuur je het onderzoek meer de richting uit van internationaal excellent onderzoek. Ik ben het met u eens dat dat niet wil zeggen dat daar onmiddellijk resultaat moet zijn, maar men moet goed weten waar mogelijke knelpunten liggen en dergelijke meer. Dat is een sterkte. Hierdoor moeten onze onderzoeksgroepen boven zichzelf uitgroeien, zodat ze in een latere fase ook met een hoge kans op succes kunnen meedingen naar Europese financiering. Dat Vlaanderen als kleine regio echt meedraait aan de absolute top van het wetenschappelijk onderzoek, heeft veel met dit model te maken.

Wat betreft de basisfinanciering: in 2018 staat zowel een evaluatie van de BOF als van het FWO op de agenda. Daar zullen onder meer de huidige financierings-systemen alsook mogelijke alternatieven worden bekeken op basis van internationale benchmarking. Het spreekt voor zich dat we met de resultaten van deze evaluaties ook verder aan de slag zullen gaan. Daarenboven sta ik altijd open voor voorstellen vanuit de universiteiten zelf. Ik denk dat u mij daar goed genoeg voor kent om dat te weten.

Indien uit de analyses zou blijken dat basisfinanciering voor onderzoekers of instellingen opportuun blijkt in het kader van onze doelstellingen en ons excellentiebeleid, dat u ook hebt onderschreven, dan ben ik graag bereid om te kijken hoe we een dergelijk systeem zouden kunnen implementeren.

De peer review van het FWO hebben we effectief grondig hervormd. Ik denk dat u weet dat voor de pre- en postdoctorale mandaten er twee rondes komen. Ondertussen is mij al van verschillende kanten gezegd dat dat een enorm pluspunt is. Je krijgt een selectieronde en een tweede ronde met interviews. Die laten de kandidaat toe nog beter de kracht van de aanvraag te demonstreren en de evaluatoren kunnen op basis daarvan de vaardigheden en het doorzicht van de kandidaat beter inschatten.

Ik zou het heel negatief kunnen stellen: het zal de kandidaat zelf zijn en niet zijn prof die het stuk moet schrijven, bij wijze van spreken. Ook voor sterke kandidaten is dit een zegen. Dat zal opnieuw de excellentie bevorderen. Voor de projecten zal na de evaluatie door externe referenten een rebuttalfase volgen, waarbij de aanvragers feitelijke vergissingen en misverstanden vanwege de externe referenten kunnen corrigeren. Dat is ook een heel belangrijk aspect. Daarna volgt de interne peer review, waarbij zowel de eigen bevindingen van de interne panelleden als die van de externe referenten en de reactie daarop van de aanvragers worden meegenomen in de finale evaluatie. Ik denk dat we daarmee die excellentie nog meer kunnen realiseren.

Naast de extra recurrente middelen zal ook de aanvraagmassa aangepakt worden om de slaagkansen te brengen op een internationaal aanvaard niveau van 33 procent. Een van de maatregelen is dat per promotor een maximum van twee

lopende en/of nieuw aangevraagde projecten bij het FWO wordt toegelaten. Verder wordt ook de maximumperiode die verlopen mag zijn tussen masterdiploma en predocorale aanvraag en tussen doctoraat en postdoctorale aanvraag teruggebracht tot drie jaar. Ik denk dat we op die manier de teller en de noemer om slaagkansen te verhogen, op de juiste manier verbeteren.

De processen zijn aangepast, wat niet evident is. Het zijn altijd processen die al jaren lopen en waar iedereen op zijn manier een weg in heeft gevonden. We hebben in het verleden gezegd dat we gingen voor excellentiebeleid. Ik hoor heel positieve reacties over het feit dat het op deze manier wordt gerealiseerd. Natuurlijk, 'the proof of the pudding is in the eating', het zal uiteindelijk in de praktijk binnen een aantal jaar zijn dat we zullen zien of dit een verbetering met zich meebrengt, maar ik heb er alle vertrouwen in.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Dank u wel voor uw antwoord, minister. Het is een goed antwoord waarin we elkaar volledig vinden. Ik denk dat het ook een goede vraag is, in die zin dat we voor onszelf die processen voortdurend moeten blijven evalueren. Dat doen we ook, we staan daarvoor open.

Enkele concrete zaken. De slaagkansen blijven stijgen. Ik denk dat het absoluut de verdienste is van deze regering dat die budgetten omhoog gaan en dat we zo die slaagkansen alleen maar omhoog kunnen trekken. Wat betreft het competitief model dat afremt, wel, dat was niet mijn statement. Ik ben het daar ook niet mee eens. Je moet natuurlijk altijd het juiste evenwicht vinden. Dat we daardoor de juiste springplank hebben om ook internationaal de concurrentie aan te gaan, dat lijkt me zeer terecht.

We zullen natuurlijk nooit een perfect systeem vinden voor de financiering, er zullen altijd vragen zijn. Minister Lieten sprak in de vorige legislatuur zeer lang over 'outcomefinanciering en dergelijke. Het is zeer moeilijk om dat allemaal in elkaar te krijgen. Ik denk dat we nu een goed systeem hebben. Als die basisfinanciering verder wordt onderzocht en na die evaluatie, kunnen we kijken hoe het veld erover denkt. Dat geeft dan misschien de mogelijkheid om er nog verbeteringen aan toe te voegen. In die zin moeten we onszelf in vraag blijven stellen om te streven naar perfectie.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): Collega Diependaele, u hebt volledig gelijk, het is gewoon een zeer complexe materie. Heel veel evenwichten moeten voor ogen worden gehouden. Daarom is het niet gemakkelijk. We hebben met voormalig minister Lieten in de vorige legislatuur proberen excelleren, en nu doen we dat voort. We willen een evenwicht tussen de verschillende universiteiten en in de universiteiten onderling bij de professoren. Dan heb je nog gericht onderzoek en niet-gericht onderzoek. Het is inderdaad niet gemakkelijk. Maar wat ook niet goed is, is te veel te snel veranderen. Als we een systeemwijziging doen, of we dat nu goed vinden of niet goed vinden, is het aan de sector om het te beoordelen. Het moet inderdaad zijn tijd krijgen.

U hebt het over het toevoegen van externe referenten voor die goedkeuringen. Het maakt het allemaal ingewikkelder en het klinkt ook veel ingewikkelder voor ons, maar ik denk dat een controletoeets van externen in het systeem de uitkomsten inderdaad aanvaardbaarder maakt. Ik vind het een terechte vraag. Ik denk dat we dat gewoon even moeten blijven opvolgen. De evaluatie die eraan komt, moeten we gewoon even mee opvolgen, al dan niet op vraag van de heer Diependaele.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voor alle duidelijkheid: we hebben het systeem van selectie gewijzigd. En dat is ook met die externe referte en de mogelijkheid om te repliceren enzovoort. Dat zullen we nu uitwerken. Je moet zoiets de tijd geven om dat ook op het veld te laten toepassen, zodat je dan kunt evalueren.

De rest van de evaluatie en de mogelijkheid van wijziging in de financiering is iets dat we uiteraard zullen doen, zoals ik in mijn antwoord had gezegd. Alle suggesties die er daarrond zijn vanuit de universiteiten, zullen we meenemen, om te kijken wat daar nuttig is om nog meer te komen tot excellentie.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de contacten tussen interimbureaus en werkgevers die via VDAB vacatures publiceren – 13 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Minister, het is een vraag die uit de praktijk komt.

Ik ben gecontacteerd door verschillende werkgevers die het volgende vaststellen, namelijk dat zij vacatures laten plaatsen via VDAB voor vaste betrekkingen en daarna heel wat telefoontjes krijgen van interimbureaus die zeggen dat ze voor hen die vacatures kunnen invullen, en daardoor die vacature van VDAB hebben laten halen of geen nieuwe stuurden naar VDAB om daarvan verlost te zijn.

Dat is een bemerking die ik uit de praktijk heb gekregen en die ik toch belangrijk vind.

Minister, is dit een wijdverspreide praktijk? Komt dit vaak voor? Ja of nee?

Wat kunnen we daaraan doen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik heb effectief kennis van die praktijken. Er zijn ook – u hebt dat heel juist gezegd – uitzendkantoren die openstaande vacatures op de website van VDAB screenen, dan contact opnemen met een desbetreffend bedrijf en aan de werkgever voorstellen om hun diensten aan te bieden, om een uitzendkracht aan te bieden of om de vacature te plaatsen op de site van het interimbureau enzovoort.

Op zich is dat geen probleem, omdat het een business-to-businessmodel is, waarbij de ene business aan de andere zegt: 'Ik zie dat je een probleem hebt, als je wilt, kan ik je erbij helpen.' Ik ga ervan uit dat die tweede persoon van dat businessmodel mans of vrouws genoeg is om te zeggen: 'Het interesseert me niet, ik wil een vaste persoon aanwerven, of niet.'

Maar er gebeuren soms wél dingen die níét kunnen. Zo wordt er soms onrechtmatig gebruikgemaakt van die vacatures door uitzendkantoren. Wat niet kan, is dat een uitzendkantoor de vacatures van bedrijf X neemt zonder toelating van bedrijf X en die mee plaatst onder zijn naam of die van het interimkantoor. Dat kan niet. En daar zitten we echt met problemen. Als blijkt dat er bedrijven zijn die dat doen, dan neemt VDAB contact op met die bedrijven. Het afgelopen jaar zijn er zo 3 klachten geweest. Die klachten zijn ook verder behandeld. Er waren 3 klachten op 203.000 vacatures. Ik zou het niet overdrijven. We blijven ze geval per geval bekijken.

We hebben ook contact opgenomen met Federgon om die problemen te melden, om te melden dat sommige mensen op die manier werken en ook om aan hun leden te zeggen dat dit niet kan, dat het wettelijk niet is toegestaan. Maar aangezien de problematiek nog marginaal is, kies ik niet voor een structurele oplossing, maar blijven we 'case by case' de klachten onderzoeken. Federgon is er effectief op aangesproken. Mocht blijken dat dit in de praktijk nog meer een plaag wordt, zullen we structurele maatregelen nemen.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Als ik het nog zou horen, dan zal ik er nog eens een vraag over stellen. Dit komt echt wel uit de praktijk.

Ik begrijp dat er een verschil is tussen wat wettelijk kan en wat niet wettelijk kan. Je kunt het positief bekijken dat interimbureaus contact opnemen.

Maar in de gevallen waarover ik spreek, werd het door de anderen niet als positief ervaren. Integendeel, het heeft de drempel om een beroep te doen op de VDAB verhoogd, wat natuurlijk niet de bedoeling kan zijn. Men bleef maar telefoons krijgen. Oké, dat is wettelijk, maar het is toch niet de bedoeling.

Mocht ik het nog horen, kom ik erover terug. Ik begrijp dat jullie daarover geen echte signalen hebben gekregen, maar dat jullie toch al eens hebben gevraagd bij Federgon om hiervoor aandachtig te zijn. Minister, ik dank u daarvoor.

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Mijnheer Van Rompuy, er is op dit moment krapte op de arbeidsmarkt. Dat weten we. We krijgen onze vacatures heel moeilijk ingevuld. Het gaat daarbij niet alleen om knelpuntberoepen. Voor een werkgever, een ondernemer, is ieder kanaal welkom. We doen een beroep op de VDAB, op interimkantoren.

Maar dikwijls is het ook niet zo dat interimkantoren alleen maar tijdelijke jobs aanbieden. Ze bieden ook vaste, duurzame jobs aan. Ik wil het een beetje in de weegschaal leggen.

De proefperiode is afgeschaft. Die is nu door het zomerakkoord opnieuw ingevoerd, althans voor een deel. Maar heel veel bedrijven zetten hun werknemers als testcase dan toch nog op interim, om hen dan een vast contract aan te bieden. Ik spreek uit ondervinding. Daar is niets mis mee.

De VDAB en de interimkantoren zijn eigenlijk complementair op een concurrerende markt. Dat is positief, zowel voor de werklozen als voor de bedrijven. Dat is een positieve zaak. Deze bedenking wil ik graag toevoegen.

De voorzitter: Mevrouw Vanwesenbeeck heeft het woord.

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Ik vond het toch een heel opmerkelijke vraag, omdat die praktijk eigenlijk al zo oud is als de straat. U lijkt te willen generaliseren. U zegt dat u die vraag krijgt van werkgevers. Maar er zijn ook heel wat werkgevers die dat eerder een voordeel vinden. Als je mensen zoekt, zeker in tijden van krapte op de arbeidsmarkt, dan maakt het u eigenlijk niet uit hoe die vacature kan worden geplaatst. Natuurlijk, als het wettelijk aspect wordt overschreden en een vacature van een bedrijf gewoon wordt geplaatst op de site van een interimkantoor, kan dat natuurlijk niet. Maar als bedrijven bereid zijn om een vacature in te vullen, vind ik het ook maar normaal dat ze dat bedrijf, die instantie opbellen om hen te helpen. Men noemt dat dus prospecteren.

Als ik bijvoorbeeld een bedrijfsgebouw wil uitbreiden, en ik communiceer dat is, dan zal ik natuurlijk telefoons krijgen van aannemers die zeggen: 'Mag ik u helpen om uw bedrijfsgebouw mee uit te breiden?' En hier is dat exact hetzelfde. Als u communiceert en de VDAB is het communicatiekanaal waarop je zegt: 'Ik zoek mensen', dan ga je uiteraard niet alleen interimkantoren, maar ook headhunters krijgen die zeggen: 'Mag ik u helpen om dat mee in te vullen?' Dat is gewoon een economie. Voor mij is dat de meest normale zaak van de wereld.

Als werkgever ben je natuurlijk vrij om te zeggen: 'Ik vind dat niet nodig. Ik zou het liever via de VDAB hebben.' En dan laat je dat ook weten. Ook daar is er volgens mij geen probleem. We zijn toch vrij om te zeggen: 'U mag mij helpen of niet.'

Ik wilde nog even verwijzen naar een vraag van mevrouw Talpe, om die arbeidskrachte nog eens te onderstrepen. Van 2014 tot 2016 daalde het vervullingspercentage van vacatures door de VDAB van 81 naar 74 procent. Dat wil eigenlijk zeggen – en ik merk het ook zelf – dat het zeer, zeer moeilijk is om nog vacatures ingevuld te krijgen. Dus iedereen die bereid is om te helpen om alsnog een vacature ingevuld te krijgen, is welkom. Dat wilde ik even zeggen.

De voorzitter: Ik heb het nu heel even laten gebeuren, maar eigenlijk is het de bedoeling dat de vragen aan de minister worden gesteld en dat er geen discussies onder elkaar worden gevoerd. *(Opmerkingen. Gelach.)*

Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Vanwesenbeeck, ik ga even in op de laatste cijfers die u hebt aangehaald. Ik kan alleen maar zeggen dat ik snap dat bedrijven het nu moeilijk hebben om mensen te vinden. Maar het is natuurlijk een ongelooflijke zegen dat we, na vijf jaar stijging van de werkloosheidscijfers, nu al 26 maanden een daling van de werkloosheidscijfers hebben. En dan moeten we er natuurlijk – en dat doen we ook – op blijven inzetten om zo veel mogelijk van diegenen die nog werkloos zijn, te fitten met de jobs die er zijn.

Zoals u echter weet, is dat niet eenvoudig. Je maakt geen ingenieur met een paar weken opleiding. Voor sommige jobs kan dat wel. We doen ons best. Dat de invulkansen gedaald zijn van 81 naar 74 procent, is eigenlijk goed nieuws, maar het brengt problemen met zich mee voor de bedrijven.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Dat er krapte is op de arbeidsmarkt, weten we allemaal. Dat werkgevers op dit ogenblik maar één klacht hebben, namelijk dat ze hun vacatures niet ingevuld krijgen, dat is ook zo. Het is niet het enige, maar wel veruit het belangrijkste dat je nog hoort als je in de milieus van ondernemers komt.

Dat interim daarin een noodzakelijke puzzel is, daarover zijn we het ook helemaal eens. Ik geef alleen maar mee wat ik van drie, vier werknemers hebt gehoord: dat ze gewoon plat gebeld worden en dat dat voor hen een drempel was om nog iets op VDAB te zetten. Het is niet meer en niet minder dan dat. Ik wil het ook niet opkloppen.

Maar ik heb de indruk dat jullie de indruk hebben dat ik niet beseft dat er krapte is op de arbeidsmarkt en dat ik mordicus tegen interim zou zijn, wat niet zo is. Heb ik u daarmee gerustgesteld? *(Gelach)*

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.